

ÚVODNÍK

Ekologická témata jsou nám blízka.

ČTĚTE NA STRANĚ 1

ZŠ MORAVANY, OKR. PARDUBICE

Vytvořeno v hodinách mediální výchovy žáky 8. třídy. Do časopisu přispěli žáci dalších tříd, učitelé a ostatní pedagogičtí pracovníci. Dalším zdrojem článků a fotografií je Facebook - ZŠ Moravany. Mgr. Jana Doležalová

ČTĚTE NA STRANĚ 2

MUF

foto: Facebook ZŠ Moravany

Vážení čtenáři,

v tomto školním roce **2023-2024** jsme se v rámci mediální výchovy opět pracovali na školním časopise. Žáci Vám opět představí své koníčky a podíváme se, co se v průběhu času na naší škole událo.

Můžete se těšit na zprávy z výletů, z místní knihovny, ze sportu...

Naše škola se snaží pomáhat **životnímu prostředí**. Momentky z akcí týkající se úklidu obcí a sázení stromků a keřů si můžete prohlédnout (str. 4-5).

Záleží nám na přírodě a s podnikáme praktické kroky k tomu, abychom okolí kolem se **změnili k lepšímu**.

Souvisí s tím také projekty **"Mladí pro klima"** a **"Say yes! To eco success!"**

Poslední jmenovaný projekt se zabývá environmentálními tématy a porovnáváním poznatků s poznatky jiných žáků z evropských zemí (str. 4-7).

Spolupracujeme se školou v **Čenstochové**, nově také se školami na **Slovensku v Tvrdošíně a Novém Městě nad Váhom**.

foto: Facebook ZŠ Moravany

V květnu nás navštívila škola z Polska, byli jsme na výletech a oni poznávali krásy České republiky. Věříme, že si to Poláci u nás užili a doufáme, že se jim u nás líbilo.

I my jsme se v letošním roce podívali do zahraničí, navštívili jsme předvánoční **Viedeň**, podívali jsme se do chrámu sv. Štěpána, Přírodovědného muzea a užili jsme si atmosféru tradičních adventních trhů před radnicí (str. 2).

Už se těšíme, co na nás čeká za dobrodružství v příštím školním roce.

Tomáš Dostál (8. A)
Matěj Hlavatý (8. A)
Mgr. Jana Doležalová

Praha

foto: Facebook ZŠ Moravany

Návštěva polských přátel v rámci programu **Erasmus/eTwinning**. 22. května Poláci, spolu s naší 6. A navštívili Prahu, Pražský hrad a jeho památky, kde absolvovali komentovanou prohlídku. Společně se pak prošli královskou cestou.

Vedení školy

Zámek Pardubice

foto: Facebook ZŠ Moravany

Podnebí

foto: Facebook ZŠ Moravany

paní **Mgr. Kozlovské**. Žáci deváté třídy se dnes účastní programu o životním prostředí. Konkrétně **klimatických změn**. Bude probíhat simulační hra **Podnebí**.

Mgr. Felcmanová Jana

My máme plán!

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Výlet do Vídně

foto: Facebook ZŠ Moravany

Tato akce se konala v pátek 24. listopadu 2023. Tohoto zájezdu se zúčastnili žáci 2. stupně a pár žáků páté třídy. Odjízďeli jsme dvoupatrovým autobusem (cca v 7:30) z Moravan.

Přijeli jsme do Brna, kde jsme naložili průvodkyni, která nás celou Vídní prováděla.

Po příjezdu do Vídně jsme navštívili symbolickou **katedrálu svatého Štěpána**. Poté jsme si prošli krásně vánočně vyzdobenou Vídeň

foto: J. Doležalová

a paní průvodkyně, která mluvila ve více jazycích, řekla různé zajímavosti a také historii Vídně.

Měli jsme různé rozchody, kde jsme se mohli najíst a podívat se po okolí. Viděli jsem bydliště **Tomáše Garrigua Masaryka**, když ve Vídni studoval. Také jsme navštívili velké **Přírodovědné muzeum**. Pak jsme šli kolem budovy parlamentu a soudu.

Poté jsme šli na největší **vánoční trhy** ve Vídni. Odjezd z Vídně byl (cca ve 20:00). Byla to velmi povedená akce.

*Tomáš Dostál
Matěj Hlavatý (8. A)*

Předvánoční Vídeň

foto: Facebook ZŠ Moravany

V pátek **24. listopadu 2023** jsme se s žáky **druhého stupně** včetně několika děvčat z **5. A** vypravili na jednodenní zájezd do **Vídně**.

Po příjezdu do města jsme navštívili symbol Vídně - gotickou katedrálu svatého Štěpána.

Následovala prohlídka vánočně vyzdobeného centra, při které paní průvodkyně zmínila mnoho zajímavostí. Mohli jsme obdivovat zimní rezidenci Habsburků **Hofburg**, budovu parlamentu, sochy atd.

Druhým hlavním bodem našeho programu byla návštěva **Přírodovědného muzea**. V této velkolepé budově bylo k vidění řada přírodovědných exponátů:

foto: Facebook ZŠ Moravany

archeologické nálezy, mezi nejvýznamnější patřila soška Willendorfské venuše (odhadem 29 000 let stará), mnoho minerálů, modelů pravěkých lidí, zvířat a jiné.

Po návštěvě muzea jsme došli na vyhlášený **adventní trh** před radnicí, kde si děti mohly nakoupit drobnosti na památku, dárečky a dobroty.

*Mgr. Jana Doležalová
Ing. Naďa Jakubcová
Mgr. Iva Kostelecká*

Vánoční trhy

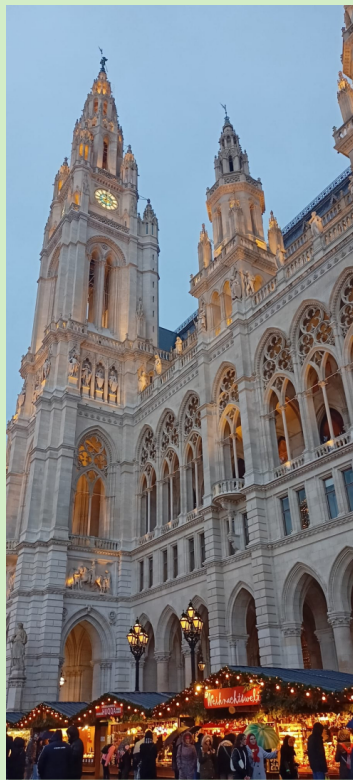

foto: Š. Doležal

německy mluvících zemí.

Exkurze do Přírodovědného muzea měla kromě vzdělávacího cíle i cíl praktický - trochu se zahřát a odpočinout si. Počasí totiž bylo proměnlivé a deštníky jsme měli neustále ve stavu pohotovosti. Nakonec začalo více pršet až večer. Muzeum lákalo k prohlídce mnoha rozmanitých exponátů, sbírky byly rozsáhlé. Kromě německého popisu byl u nich samozřejmě i popis v angličtině, což napomáhalo porozumění.

Večer jsme se dostali na adventní trh před radnicí, který zde má bohatou tradici. Děti vyrazily obhlížet stánky a nakupovat dobroty a suvenýry. Věřím, že si každý našel něco, co ho zaujalo.

Kromě muzea a vánočního trhu všichni ocenili rozchody, neboť se mohli podívat, kam chtěli a ochutnat místní občerstvení, což s sebou nese příchuť dobrodružství.

Mgr. Jana Doležalová

Výlet do předvánoční **Vídně** byl takovou „první vlaštovkou“ návštěvy

Obdivujeme místní památky

foto: Facebook ZŠ Moravany

Návštěva partnerů z Čenstochové

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

ZŠ Moravany hostí polské žáky z Čenstochové

Tento týden (21. 5. - 24. 5. 2024) naše škola přivítala žáky a učitele z partnerské školy v polské Čenstochové. V pondělí polští hosté poznávali památky v Pardubicích. V úterý se naši žáci ze 7. třídy a jejich polští vrstevníci setkali v Kostěnicích, kde se seznámili a rozdělili do mezinárodních týmů.

Cestou do Moravan využili program Actionbound, kde pracovali s mapou a řešili poznávací kvíz.

Polští návštěvníci si prohlédli naši školu, výborně se naobědvali ve Slepoticích

a strávili odpoledne opět ve společnosti našich „sedmáků“ v tělocvičně, kde si spolu pod vedením pana učitele Mottla a paní učitelky Kostelecké zahráli míčové a další hry. Závěr patřil opékání párků.

Vedení školy

Návštěva polských přátel v rámci programu Erasmus/eTwinning probíhá podle plánu. Poláci, spolu s naší 6. A navštívili Prahu, Pražský Hrad a jeho památky, kde absolvovali komentovanou prohlídku. Společně se pak prošli královskou cestou.

Dnes 23. května návštěvníci z Polska opět spolu se svými

foto: Facebook ZŠ Moravany

projektovými partnery ze 6.A vyrazili do Pasíček, kde je záchranná stanice zvířat žijících u nás.

Zde si prohlédli expozici, vyslechli poutavé vyprávění o osudech zvířecích obyvatel, dále o jejich charakteristikách a také o tom, jak se zachovat, pokud takové zvíře nebo jejich mládě v přírodě naleznou.

Následovala asi 8 km procházka

k Toulavcovým Maštálím a pak do Boru u Skutče, odkud nás odvezl autobus k hotelu Renospond, kde jsme si dali smažený sýr s hranolky a zmrzlinu. Naši hosté tak ochutnali právě smažený sýr, který ve své zemi neznají. Většinou jim jídlo chutnalo.

Poté jsme se přesunuli již k domovu.

Vedení školy

Výlet na Kunětickou horu

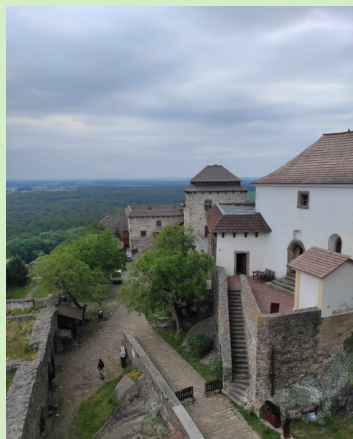

foto: Facebook ZŠ Moravany

V pátek 24. května 8. třída jela společně s partnerskou třídou z Polska na výlet na Kunětickou horu a Perníkovou chaloupku.

Vyjeli jsme o půl deváté ráno. Jeli jsme autobusem do Pardubic, kde jsme vyzvedli Poláky a jeli na Kuňku. Šli jsme se podívat na hrad a na zvířátka. Poláci si šli prohlédnout hrad zevnitř a my jsme šli jíst svoje svačiny a hráli jsme karty Prší.

Poté nás Poláci pozvali na oběd do místní restaurace pod hradem, bylo to moc dobré

a za to jim moc děkujeme. Když jsme byli všichni najezení, tak jsme vyrazili pěšky do Perníkové chaloupky, ale při tom nás zastihl déšť, našťastí jsme měli pláštěnky. Jak jsme dorazili, tak se nás ujal pan průvodce a oslovoval nás jako cizince. Čekala nás prohlídka v Perníkové chaloupce.

Prvně nám ukázal místnost, kde byly domečky z perníku a u toho nám vyprávěl o historii perníku a o velmi známe pohádce Perníkové chaloupce. Již jsme pokračovali dál do tajemného lesa, až jsme se dostali k ježibabě, která nám pak ukazovala, jak se vyrábí perník. Potom jsme se ocitli v nebi a pekle a to bylo zakončení naší prohlídky. Moc jsme si to užili!

Bylo to s Poláky moc fajn, doufáme, že nás navštíví zas. :)

Článek od Natálie Králové a Kateřiny Pavlišové (8. A)

Perníková chaloupka

foto: Facebook ZŠ Moravany

Projekt 1. A - Den Země

foto: Facebook ZŠ Moravany

Projekt 1.ročníku - Den Země - 22.4.2024.

Den Země je každoroční celosvětová událost organizovaná 22.dubna a má upozornit na závažné problémy životního prostředí, se kterými se potýkáme.

Poprvé byl Den Země slaven v roce 1970 v USA.

Tématem Dne Země 2024 je **Planeta proti plastům** a upozorňuje na skutečnost, že se v současné době každoročně vyrobí 380 milionů tun plastů, ale recyklováno je ze všech plastů pouze 9 %.

S dětmi jsme se v tento den zaměřili na téma **vody** v přírodě a **třídění odpadů**.

Zpívali jsme, povídali, pouštěli naučná videa, vyráběli a celé vzdělávací dopoledne vedené hrou formou se moc vydařilo.

Velké **poděkování patří paní Šimonové**, která pro děti napekla perníčky s tématem Země.

Budeme se těšit opět příští rok!

Mgr. Martina Medunová

Den Země 2. stupeň

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Dnes dopoledne žáci 2. stupně **pomohli v rámci Dne Země revitalizovat loni zasazené keře v Platěnicích**.

Kvůli suchému létu se totiž neujalo asi 40 % loňské výsadby.

Ve spolupráci s paní Hrdou a „láskou k přírodě“ žáci odstranili uhynulé keře a nahradili je novými.

Jejich péči ocenila i stávající výsadba, kde děti odstranily plevel, doplnily štěpku a upravily drátěné oplocení.

Vedení školy

Sázení stromků

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

V pondělí 13.5.2024 došlo k **dosázení 24 stromků** žáky naší školy v prostorách před zemědělským družstvem Moras.

Byly zde již připraveny jámy a tak sázení šlo „jako po másle“, což je vidět i z fotodokumentace.

Zaměstnanci obce nakonec každý nově zasazený stromek důkladně zalili.

Věříme, že do budoucna z nich vzejde ovocný sad.

Ing. František Mottl

Škola pro udržitelný život

foto: Facebook ZŠ Moravany

Naše škola získala prestižní certifikát „**Škola pro udržitelný život**“, tedy zkráceně **ŠUŽ**.

Jde o ekologický projekt, který probíhá pravidelně v rámci zeměpisu a ekologie v 9. ročníku. Zabývá se environmentální problematikou, kdy žáci rozvíjí své komunikační, digitální, personální, sociální a občanské kompetence, dále kompetence k učení a řešení problémů.

Podmínkou je zařazení problematiky do reálného života, do občanského života v obci, tedy i spolupráce žáků se zřizovatelem.

Naše škola toto vše plní. Žáci se tak učí být všímaví k okolí, k zájmu o dění ve své obci a k aktivnímu občanství.

Mgr. Jana Felcmanová

Úklid obcí

foto: Facebook ZŠ Moravany

6. dubna 2024 proběhla akce věnovaná úklidu obcí. Uklízelo se v Moravanech, ve Slepoticích a v blízkém okolí pomocí dobrovolníků z řad žáků, rodičů a zaměstnanců školy a ostatních občanů.

Všichni obdrželi potřebné prostředky k úklidu a po skupinkách vyrazili uklízet.

Je s podivem, kolik odpadu se stihne nahromadit jen pár metru od silnice. Bylo by dobré, kdyby

foto: J. Doležalová

si lidé více uvědomovali dopad svého jednání na přírodu vůkol. V případě úklidu obcí je ten dopad velmi pozitivní.

Celá akce byla zakončena opékáním špekáčků na Duhovém jezeře.

Děkujeme za společné úsilí organizátorům úklidu starostům Moravan a Slepotic.

Mgr. Jana Doležalová

Sbírka na zvířátka v oboře Žleby

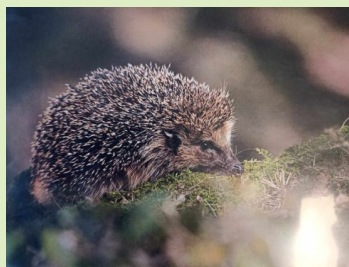

foto: Facebook ZŠ Moravany

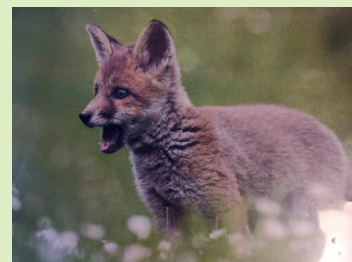

foto: Facebook ZŠ Moravany

Žáci 6. A uspořádali **finanční sbírku na podporu lišky Elišky a ježka Jasmínky ve Žlebech**, kam také často jezdí na výlety.

V místní oboře se již několik tříd zúčastnilo edukačního programu zaměřeného na život naší fauny.

Mezi žáky a učители se podařilo vybrat celkovou částku **4033 korun**, kdy do této částky přispěla například třída **2.A neuvěřitelnými 1062 korunami**.

Mgr. Miroslava Filipi

Adopční certifikát

Dne 20.6. 2024 naše škola obdržela certifikát za adopci ohrožených zvířátek v záchrané stanici Lipec.

Žáci naší školy na ně uspořádali charitativní sbírku v průběhu tohoto školního roku.

Vedení školy

Poznámka redakce - foto viz níže.

Sběr pro zvířata

foto: Facebook ZŠ Moravany

11. listopadu 2023 odvážíme sebrané kaštiny a žaludy. Celkem se nasbíralo 1 050 kg. Děkujeme všem sběračům.
Vedení školy

foto: Facebook ZŠ Moravany

Děkujeme! Vánoce pro naše zvířátka
Děti ze ZŠ Bílé Podolí a **ZŠ Moravany**, okres Pardubice přinesly na přednášku dárčky pro naše svěřence. Moc děkujeme za milé překvapení! Každý rok nám chodí dotazy ohledně možnosti poslati balíčku a co vše potřebujeme. Pokud byste chtěli něco poslat našim zvířátkům, tady jsou vypsane věci, které nám pomůžou:
<https://www.milujemeprirodu.cz/chci-pomoci/> (materiální pomoc)
Pro případnou adresu nás kontaktujte a my Vám ji pošleme!

Obora Žleby

Liška Eliška

Adopční certifikát

Adopční list stvrzuje adopci:
Lišky obecné - Elišky

Na její adopci přispívá
ZŠ Moravany

Částka přispěná záchrané stanici LIPEC bude použita pro adoptované zvíře a další zraněná zvířata ve stanici.

Jménem všech zvířat děkujeme.

foto: Facebook ZŠ Moravany

Spolupráce se zahraničními školami

foto: Facebook ZŠ Moravany

Naše škola úspěšně spolupracovala v rámci dvouletého projektu programu **eTwinning/Erasmus** především se školou v polské Čenstochové, dále pak se školami v Řecku, Rumunsku a Francii.

Aktivity, které byly v projektu obsažené, byly zaměřeny na **environmentální téma**. Projekt trval 2 roky a s radostí můžeme konstatovat, že získal prestižní ocenění, **certifikát kvality**.

I v letošním roce navážeme na úspěšnou spolupráci

s polskou školou v **Čenstochové**, žáci **6. ročníku** budou spolu s polskými vrstevníky řešit environmentální témata.

V současné době probíhá komunikace ohledně návštěvy polských partnerů u nás, v naší škole. Do projektu se k nám přidá **slovenská škola v Tvrdošíně**. Další žáci, tentokrát z **osmičky**, naváží spolupráci také se slovenskou školou z **Nového Města nad Váhom**. Jejich téma bude vzájemné **sdílení teenagerských témat**, ale nejen těchto.

Veškerá spolupráce bude probíhat v **e-bezpečném prostředí Twinspace**, které je podporováno Evropskou komisí.

Děti se tak budou vzdělávat pomocí digitálních dovedností a angličtiny spolu se svými vrstevníky v Evropě.

Bonusem zůstává poznávání jazyků našich slovanských sousedů.

Mgr. Miroslava Filipi

Trilaterální seminář v Trenčíně

foto: Facebook ZŠ Moravany

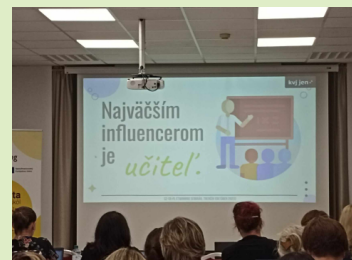

foto: Facebook ZŠ Moravany

Ve dnech 5.-7. 10 se konal **Trilaterální seminář** programu **eTwinning na Slovensku ve městě Trenčín**.

Trilaterální proto, protože se jej účastnili učitelé ze **Slovenska, Polska a České republiky**.

Náplní byly možnosti mezinárodní spolupráce mezi školami s využitím cizích jazyků a digitálních nástrojů. Naše škola si zde dohodla další spolupráci, tentokrát se slovenskou školou v Novém Městě nad Váhom.

Další eTwinningový projekt s eko tematikou bude probíhat s již tradičním partnerem, s polskou školou v Čenstochové.

Na konci školního roku je plánovaná návštěva polských partnerů u nás na ZŠ v Moravanech. Těšíme se na krásnou mezinárodní spolupráci.

Mgr. Miroslava Filipi

Mladí pro klima - setkání na obci

27. 2. 2024 žáci **9.A** setkali s panem starostou, **Ondřejem Mikuleckým** na obecním úřadě. Všichni se představili, sdělili, kde žijí a jaké povolání by rádi v budoucnu vykonávali. Zástupci ze strany žáků: **Daniel Baláš, Kornélie Holušová, Jakub Kulhánek a Matěj Provančík** seznámili pana starostu s projektem „**Mladí pro klima**“. Jednalo se o na základě pochůzek předem vytvořené „**Klima**“ mapy **s místy rizik a ohrožení z hlediska klimatických změn**. Žáci sami přicházejí s možným řešením, jak tato rizika eliminovat, a jak je případně, pokud rizikové situace nastanou, řešit. Na základě „Klima“ map žáci vytvořili tzv. „**Místní akční plány**“ s vyhodnocením klimatických zón z hlediska **teploty, sucha a přívalemých povodní**. Z lokalit, které jsou problematické, a které zároveň žáci mohou svým přispěním ovlivnit, vychází jako **nejpotřebnější asfaltové/dopravní hřiště u budovy 1. stupně ZŠ**.

Žáci navrhli, že by se mohla zakoupit **nádrž na dešťovou**

vodu, která by byla umístěna u bylinkové zahrádky, pro kterou by sloužila k zavlažování. Žáci 9. A tak poprvé vstoupili do jednání s vedením obce, kdy zmapovali problémy, navrhovali možná řešení a slíbili se na nich podílet. Součástí projektu je vlastní zamyšlení žáků nad tím, proč by se obec, jako taková, měla vůbec klimatem zabývat: Žáci mají zájem o lepší životní podmínky, příroda je pro ně důležitá, chtějí ji zachovat pro další generace, přejí si více travnatých ploch a méně betonu nebo asfaltu, přejí si kvalitnější ovzduší, kvalitní půdu pro pěstování, využívat dešťovou vodu, více recyklovat a chránit ohrožená místa. Sami žáci navrhli panu starostovi, že **pomohou při údržbě čistoty pořádku v obci**. Nutno také říci, že od září tohoto roku se mnozí z letošní devítky aktivně účastní na dění v obci v rámci organizace různých kulturních akcí. Bez jejich pomoci by se organizátoři jen těžko obešli. Nezbývá než si přát, aby tito mladí lidé využili své občanské angažovanosti i do budoucna.

Mgr. Jana Felcmanová

Mladí pro klima

foto: Facebook ZŠ Moravany

Dne 19. 3. 2024 se uskutečnilo **sdílečí setkání** v rámci projektu **Mladí pro klima**, jehož pořadatelé sídlí v **Horním Maršově**.

Do tohoto projektu se zapojilo více než 30 škol, následně byly rozděleny do skupinek a sdílečí setkání mohlo začít.

Moravany, zúčastňující se tohoto projektu již po šesté, byly ve skupince společně se školami z **Jeseníku, Cehnice a Kyselky**.

ZŠ Moravany šla na řadu jako první, všichni žáci se představili a následně přednesli své poznatky.

Na konci prezentace pořadatelé zhodnotili práci žáků a ptali se jich na různé otázky ohledně již zmiňovaného projektu.

Než odprezentovali své nápady všechny školy, uběhly cca tři hodiny.

Na závěr nám paní Eliška Hájková, hlavní představitelka, nabídla pozvánku na různé akce.

Aneta Jiroutová (9. A)

„Say yes! To eco success.“

foto: Facebook ZŠ Moravany

V letošním školním roce navázala třída 6.A partnerství se školou v polské **Čenstochové** a tentokrát i se základní školou ve slovenském **Tvrdošíně**.

Spolupráce v programu **eTwinning „Say yes! To eco success.“** se opět týkala ekologického tématu, kdy žáci využijí a propojí své znalosti ze zeměpisu, přírodopisu, ekologie, ale i informatiky a matematiky.

Komunikací s partnery si procvičili kompetence jazykové: s Poláky i Slováky hovoříme **anglicky**, občas okusíme **polštinu** a dotkneme se **slovenštiny**.

Během školního roku se žáci seznámili pomocí nástěnky **Padlet**, sdíleli informace **ohledně ohrožených druhů zvířat**, vytvářeli obrázky **pomocí umělé inteligence**, řešili společně kvízy na dané téma a zabývali se otázkou **více ekologických Vánoc**.

Z dalších aktivit můžeme jmenovat **charitativní sbírku** na pomoc ohroženým zvířátkům a **secondhandový bazar** pro veřejnost, který uspořádali žáci 2. stupně. Zde si mimo jiné prověřili svou matematickou gramotnost.

S našimi polskými partnery jsme se online setkali během projektu několikrát prostřednictvím **Microsoft Teams**, se **Slováky** pak 9. 4., kde jsme se společně zabývali otázkou **e-bezpečnosti**.

Následně jsme společně sdíleli úklid obcí v rámci akce **„Uklidme Česko“** a pak pěší výlety v **„Erasmus týdnu“**, jejichž účelem je snížit spotřebu energie a využít více náš

foto: Facebook ZŠ Moravany

pohybový potenciál.

Hřebem projektu byla určitě květnová výše zmíněná **týdenní návštěva polských spolužáků u nás v Moravanech**, se spoustou krásných aktivit, jichž se zúčastnili žáci 2. stupně.

Z těch opravdu zajímavých můžeme jmenovat **práci s mapou v terénu prostřednictvím programu Actionbound**.

Projekty eTwinning tak přispívají nesporně k **motivaci učení jazyků, odborných předmětů a zvyšují schopnost žáků spolupracovat v týmech a využívat jejich digitálních kompetencí**.

Mgr. Miroslava Filipi

Metodický seminář na půdě naší školy

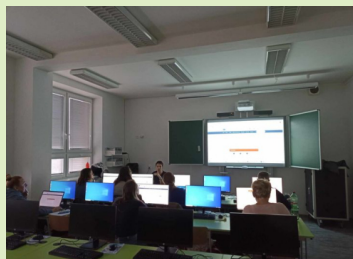

foto: Facebook ZŠ Moravany

Metodický seminář programu **eTwinning na ZŠ Moravany**

V sobotu, 25. 11. naše škola, která je školícím střediskem Domu zahraniční spolupráce, přivítala pedagogy z MŠ, ZŠ a SŠ za účelem proškolení v metodice tvorby projektů v programu eTwinning.

Učitelé ze **Skutče, Pardubic, Potštejna, Nového Bydžova, Čáslavi, Prahy a Hustopečí** přijeli do Moravan, aby **získali větší povědomí o mezinárodní projektové problematice**.

Součástí setkání byla i prezentace projektové práce našich žáků, týkající se **ekologických a jazykových témat**, jež žáci sdíleli se svými evropskými partnery, a kterou přítomní učitelé hodnotili velmi kladně.

Výsledky práce našich šikovných žáků jsou tak příkladem pro jejich vrstevníky z dalších českých škol.

Mgr. Miroslava Filipi

Burza oblečení

Burza LETNÍHO OBLEČENÍ

26.2.-29.2.2024
15:00-17:00

PONDĚLÍ- VYBÍRÁNÍ ZBOŽÍ
ÚTERÝ, STŘEDA- PRODEJ ZBOŽÍ
ČTVRTEK- VRÁCENÍ ZBOŽÍ 16:00-18:00

**V malé tělocvičně,
ZŠ Moravany,
Komenského 118**

foto: Facebook ZŠ Moravany

Vlaky - srdcová záležitost

Železniční hřbitov Česká Třebová

Železniční hřbitov se nachází v oblastním centru údržby střed (bývalé depo kolejových vozidel Česká Třebová). Nachází se tam vysloužilé vozy či lokomotivy z celé České republiky. Na železniční hřbitov se nedoporučuje chodit mimo den Železnice, který se koná někdy v září.

Odstavené vlaky slouží jako střecha nad hlavou pro jakési feřáky či bezdomovce, které toto místo využívají ke spaní či kradení. Je tam spousta vyřazených vozů řady B249. Dále tam jsou od léta vyřazené elektrické jednotky

řady 460, které předtím jezdily na Ostravsku či Olomoucku.

Z železničního hřbitova si můžete odnést nějaký suvenýr. Jako příklad si můžete odnést třeba záclonku, pokud budete samozřejmě opatrní a nechytí vás SBS.

Dále tam můžete nahlédnout do vozů, kterými jste možná kdysi jezdili. Jako příklad použiji motorový vůz řad 810.351-7, která kdysi jezdila tady v Moravanech na trati 016.

Pokud máte čtyřhran, (to je takový klíč, kterým odemknete všechno ve vlaku, tak máte vyhráno, protože tím odemknete úplně...

Tomáš Dostál, Matěj Hlavatý (8. A)
Poznámka redakce - berte text s mírnou nadsázkou.

foto: J. Doležalová

Cerhenice - ŽZO

Jednoho letního dne jsme se jeli podívat do Cerhenic na zkušební okruh. Tento okruh je jediný svého druhu ve Střední Evropě. Na tomto se testují vlaky z celé Evropy, např. TGV M [těžvé em].

My jsme jeli ranním osobním vlakem z Moravan do PCE, kde jsme nasedli na vlak IC 520 Valašský Expres linky Ex2.

Seděli jsme ve slovenském voze typu (Bmpz SK). Byla to velmi pohodlná jízda. V Kolíně jsme nasedli na elfa a jeli jsme v první třídě. Ale z první třídy nás náhle vyhodili, protože jsme neměli jízdenky do první třídy. No, tak jsme jeli v druhé třídě.

Vystoupili jsme v Cerhenicích a šli jsme pěšky do VUZ TESTING CENTRE. Viděli jsme tam Siriuse, Vectron classic, Vectron dual-mode, Vectron 230, Vectrain, Traxx ms2, dvě bardotky a Interpanter. Jela tam barča a staré vozy typu Y. Poté jsme jeli Elfem do Kolína a z Kolína nás táhla Krysa (aristokratka).

Byl to velmi povedený výlet máme z toho hodně zážitků.

Tomáš Dostál a Matěj Hlavatý (8. A)

U-Bahn

foto: J. Doležalová

Metro ve Vídni

Kdo byl také ve Vídni, tak mohl navštívit s platnou jízdenkou stanici metra Stephansplatz.

Tato stanice je i zároveň přestupní stanicí mezi linkami U1 a U3. Ve Vídni se metro označuje jako U-Bahn. Já jsem měl tu čest jet během roku 2023 všemi linkami. Nejvíce se mi líbila linka U1 která jede ze stanice Leopoldau-Oberlaa. Na této lince jezdí všechny soupravy, které jsou vyrobeny pro vídeňské metro.

Jel jsem takovým starším metrem, které mělo dveře na kliku. Jízda byla pěkná. Dále jsem jel také metrem, které vyjelo z tunelu, kde bylo

napájeno přes žlutou kolejnici vedle nápravy. Když metro vyjelo z tunelu, tak normálně zvedlo trolej a jelo přes elektřinu klasicky jako vlak. Ono to spíše metro nebylo, byla to spíše tramvaj, co jezdila do tunelu.

Matěj Hlavatý (8. A)

CZECH BOCCIA TOUR

31. 5 - 2. 6. se v Praze konal mezinárodní otevřený turnaj v boccie CZECH BOCCIA TOUR. Turnaje se zúčastnily i výpravy z cizích zemí (Anglie, Německo, Slovensko, Ukrajina).

Z našeho sportovního klubu TJ Léčebna Košumberk jsme vyjeli já a Adam Peška - paralympijský vítěz v boccie Tokio 2020. Oba

jsme se zúčastnili soutěže v kategorii BC3 jednotlivci (jeden proti jednomu) i páry (dva proti dvěma).

Mým spoluhráčem párech byl Adam Peška. Měli jsme možnost zahrát zápasy proti párům ze Slovenska, z Plzně, Havířova a Anglie. Všechny čtyři zápasy jsme vyhráli, takže zlatá medaile v párech byla jistá.

Lucie Procházková (8. A)

Young adult - literární žánr, který ovládá celý svět

Protože jsem velká čtenářka, tak bych vám ráda chtěla přestavit svůj oblíbený literární žánr Young adult.

Tento žánr je rozšířený po celém světě a nečtou ho jen teenageri, už i někteří dospělí tomu přišli na chuť. Je to takový střed mezi dětskou literaturou a literaturou pro dospělé.

Pod Young adult řadíme všechny žánry, které jsou, ale s tím rozdíl, že hlavní postava je mladý člověk, který prožívá

problémy z každodenního života, nebo vás může unést do fiktivního světa, kde se setkáte s magií a nadpřirozenými bytostmi. Knihy s touto myšlenkou se objevovaly už v 19. století jako např. Oliver Twist, Alenka v říši divů.

Od roku 2016 v České republice se koná každoročně jeden z největších Young adult festivalů v Evropě, který se jmenuje Humbookfest. Organizuje ho knižní spolek **Humbook**.

Co je to Humbook?

Spolek lidí, kteří milují knížky.

Co dělají?

Spolupracují s nakladatelstvím knih.

Přináší horké knižní novinky. Prodělují filmové adaptace podle knih. Kvízy k vybraným knihám. Pořádají besedy s autory a autogramiády.

Co jejich cílem?

Spojovat lidi, kteří mají rádi Young adult knihy.

Pokud vás tento článek zaujal, tak tady jsou mé tipy na Young adult knihy:

Hunger games - sci-fi série

Země Panem - dvanáct krajů a hlavní město Kapitol, které všem ostatním krajům vládne. Rok co rok musí jedna dívka a jeden chlapec z každého kraje nastoupit do zvrácené televizní

reality show a bojovat o svůj život. Vítězství v klání Hunger games znamená slávu a bohatství. Prohra znamená jistou smrt. Šestnáctiletá Katniss se do her přihlásí dobrovolně místo své mladší sestry, na kterou padl los. Má šanci mezi nebezpečnými soupeři přežít?

HUNGER GAMES - Aréna smrti (speciální vydání). Online. Dostupné z: <https://www.albatrosmedia.cz/tituly/81888805/hunger-games-arena-smrti-specialni-vydani/> . [cit. 2024-07-01].

Krutý princ - fantasy série

(Poznámka redakce - nechte se překvapit).

Lucie Procházková (8. A)

Naše koníčky

foto: J. Doležalová

Práce okolo hospodářství

Asi každý ví, že chodit do školy je někdy únavné, a proto je zapotřebí vypnout a odpočinout si a k tomu nám pomáhají koníčky.

Bohužel, nemám přímo nějaký koníček, u kterého bych trávil smysluplně čas, tak napíši o své nejoblíbenější činnosti.

Můj nejoblíbenější koníček, neboli činnost, u které si odpočinu a vyvětrám hlavu, je práce u tety a babičky okolo hospodářství.

Jezdím tam skoro každý víkend s tátou, kdy mu pomáhám s různými **pracemi okolo domu a zahrady** jako jsou například oprava plotu, obdělávání pole, sázení a následné sklizení brambor. Sekání trávy na louce.

foto: J. Doležalová

V zimě štípání dřeva a shrnování sněhu. A když je potřeba, tak jdu pomoci i do vedlejšího hospodářství jedné staré paní.

Poslední dobou jsem si oblíbil práci se dřevem, takže když není potřeba mé pomoci, zavru se tam do dílny a zkouším **opracovávat dřevo**. Učím se pracovat s pilou, hoblíkem a brusným papírem, zkouším různé dlátka a podobně.

Do budoucna bych si přál, aby se mým nejoblíbenějším koníčkem stala moje práce, chtěl bych být zemědělcem a **mít vlastní hospodářství**.

David Svoboda (8. A)

Tancování

Jsem tanečník z **tanečního souboru Radost**.

Je to dobrý koníček, baví mě to. Když jsem na podiu, tak nejsem nervózní, protože jsem na to zvyklý. Ale když jsem začínal tancovat, tak jsem byl nervózní.

Líbí se mi, když se ostatním naše tancování líbí. Hodně vystupujeme po celém Česku a někdy v cizině. Třeba teď naposled jsme byli ve **Finsku**.

Tábory jsou vždy v srpnu. Je tam zábava, vždy tam jsou zábavné hry, tanec, zpívání.

Vždy tam vymyslí nějaký program - minulý program byl vesmír.

David Smejkal (8. A)

Poznámka redakce: na www.youtube.com lze nalézt videa Folklorního souboru Radost.

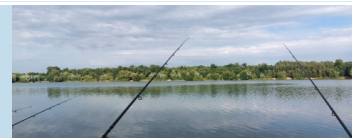

foto: I. Říha

Rybaření

Ryby chytám už od 11 let a pořád mě to baví.

K rybaření mě přivedl můj táta, který už chytá fakt hodně dlouho.

Na ryby jezdím 1-2 za 14 dní. S tátou jezdíme už můžu říct i **po celé republice** a projeli jsme už hodně soukromých rybníků a i normálních řek i rybníků.

Jako na poslední soukromé vodě jsme byli na pískovně Stará Voda.

Byli jsme tam na víkend a moc jsme si to tam užili.

Mou dosud největší chycenou rybou je kapr 84 cm, který měl 10,18 kg.

Adam Hanzlík (8. A)

Petrův zdar!

foto: I. Říha

K rybaření jsem se dostal, když mi bylo pět let a děda mě poprvé vzal s sebou k rybníku na ryby.

Od té doby, až doteď, jezdím na ryby, jak s dědou taky i s tátou.

O prázdninách chodím na ryby do Stolan, kde bydlí děda. S ním jezdím i na rybník Orlík nedaleko Stolan. Doma chodím s kamarády na rybník ve Slepoticích a na řeku Loučnou. S tátou jezdíme na Labe a o prázdninách jezdíme na týden na chovný rybník u Žamberku.

Nejčastěji chytáme na Boilies, což jsou již hotové návnady

na ryby, dále na plovoucí ochucené nástrahy. Také chytáme na žížaly a červy. Můj největší úlovek byl kapr - 79 cm, vážil cca 14 kg a pomohl mi ho vytáhnout táta. Měl jsem velkou radost.

Také jsem chytil štika, která měřila 70 cm (na nástrahu gumové rybičky ve tvaru okouna).

Ryby, které ulovíme většinou pustíme zpět do vody, lovíme pro zábavu. Lovit ryby je povoleno chytat pouze na povolenku, kterou vystaví rybářský svaz a platí od dubna do ledna dalšího roku. Povolenku je nutno vrátit a poté opět vyzvednout a zaplatit novou povolenku. Nejraději však chodím na rybník do Slepotic, který bych všem moc doporučil, je zde klid o rybník je opravený, Kdo má rád tekoucí vody, tak super je řeka Loučná a řeka Labe.

Všem rybářům přeji **PETRŮV ZDAR!!! :-)**

Patrik Vyskupič (8. A)

foto: I. Říha

Prvňáčci v knihovně

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Návštěva knihovny - 1.A

Dnes jsme se s dětmi prvního ročníku vypravili do místní knihovny, kde nás vřele přivítala naše paní knihovnice Bakešová.

Na začátku nám prozradila pár informací o historii této budovy. Věděli jste, že tato secesní budova byla postavena ve stejném roce (1907) jako pardubické divadlo? Nejprve si prvňáčci zahráli na průzkumníky a měli za úkol zjistit, co vše mohou v knihovně najít a dělat, protože v knihovně nemusí najít jen knihy...

Povídali si společně o zajímavých tématech - jak se mají v knihovně chovat, co zde mohou/nemohou dělat a jak

vlastně vzniká kniha. Také četla úryvky z krásných a naučných knížek - Husa Liza a Jeden rok v životě včely.

Později jsme se přesunuli do dětského oddělení, kde si děti mohly vybrat libovolnou knížku, ze které se pokusily i kousek přečíst.

Jako poděkování za návštěvu si odnesly sladkou odměnu.

Paní knihovnici opět děkujeme za hezky připravený program a budeme se těšit příště!

*Mgr. Martina Medunová
Martina Kubášková*

2. A a 3. A v knihovně

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Návštěva knihovny

Dne 23.1. navštívila druhá třída místní knihovnu. Knihovnice paní Bakešová měla připravený velmi pestrý program. Seznámila děti s pravidly jak se orientovat v knihovně (označení knih podle barev, řazení podle příjmení autora....).

Děti plnily připravené úkoly a za splněnou práci dostaly sladkou odměnu.

Velice děkujeme paní Bakešové za milé pozvání a těšíme se na další návštěvu.

*Žáci 2.A
Mgr. Kateřina Horáková
Věra Kňavová*

Aktivity 3. třídy

Dne 6.2. jsme navštívili místní knihovnu, kde měla opět paní knihovnice Bakešová připravený program pro děti. Chvilku naslouchaly, pracovaly ve skupinkách a po splnění úkolu se mohly začíst do knížky, případně si i nějakou vypůjčit domů.

Moc děkujeme.

Mgr. Pavlína Horčíčková

Kdo najde správnou odpověď?

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

orientovali.

Došlo i na vyzkoušení nových her.

6. A je následovala o den později, žáci a žákyně si rovněž osvěžili způsoby vyhledávání knih a zahráli si různé hry.

Kdo chtěl, vypůjčil si domů knížky či časopisy.

Mgr. Jana Doležalová

5. A se vydala do knihovny, nejen pro vypůjčení knih, ale i kvůli získání správných odpovědí na otázky z pracovního listu, který se týkal různých témat z vlastivědy.

K jejich nalezení využili připravené publikace, knihy v policích i počítače.

S paní knihovnicí si zopakovali vyhledávání knih pomocí katalogu stejně jako rozdělení knížek v knihovně. Lépe se tak

Pasování prvňáčků na čtenáře

foto: Facebook ZŠ Moravany

21. června proběhlo slavnostní pasování žáků první třídy na nové čtenáře. Slavnost se odehrála za přítomnosti pana krále, paní královny, jejich dvorního šaška, dále pana starosty v obecní knihovně, kde si paní knihovnice Bakešová připravila krásný program.

Součástí programu bylo i čtení nových čtenářů, kteří četli na pokračování krátký příběh. Mnozí z nich čtou skutečně jako dospělí a na dotaz, zda si čtou už sami knížky, odpovědělo hodně

dětí, že ano a že dokonce čtou i svým sourozencům.

Máme velkou radost ze čtenářských kompetencí našich prvňáčků, z jejich hezkého vztahu ke knížkám. Vždyť čtení znamená vzdělávání. Velký dík proto patří paní učitelce Medunové a paní asistentce Kubáškové a určitě všem rodičům, kteří se svými dítky pilně trénovali. Bez toho by to nešlo.

Vedení školy

Střípky ze družiny

foto: Facebook ZŠ Moravany

Dne 4.6. vyrazila školní družina na výlet do minizoo Bítovany. I přes dopolední vyhlídky deštivého počasí se nakonec vše vydařilo na jedničku a děti si výlet moc užily.

Za tým školní družiny - Hájková a Rulíková

11. června 2024 proběhla na prvním stupni výuka Dopravní výchovy.

Žáci si dovezli do školy své

dopravní prostředky a získané dovednosti jsme hned vyzkoušeli na dopravním hřišti, které nám přichystal pan učitel Mottl.

Velké díky patří i sboru SDH Moravany, díky kterým víme, jak se zachovat v případě nehody.

Za tým školní družiny - Hájková a Rulíková

Oblíbené aktivity dětí ve školní družině jsou stavby jakéhokoliv druhu. Budujeme si několik hradů, vyrábíme si rytířský štít, meč. Sestavili jsme krásné puzzle hradu. Dokonce i 3D Tower Bridge.

Anička nám zahrála na housličky a děti si i zatancovaly. Na slepičku a kohoutka nám také zbyl čas. Každý den, pokud neprší, jsme rovněž venku na školní zahradě.

Bc. Daniela Krausová

foto: Facebook ZŠ Moravany

Tvoření ve družině

foto: Facebook ZŠ Moravany

Stavba středověkého hradu ve školní družině.

Tak jsme se ve družině pustili do recyklace. Vyloupil se nám krásný středověký hrad, spíš věžová pevnost s cimbuřím. A co by to bylo za hrad, kdyby neměl své statečné obránce?! Postupně jsme si s dětmi vyrobili meč, štít a kdo chtěl i helmici. Děti složily hradní puzzle, na kterém je vyobrazen život za hradbami. Zrealizovali jsme i nápad postavit si malé dělo.

foto: Facebook ZŠ Moravany

Součástí našeho malého projektu byly i časopisy na toto historické téma, a když byla i nálada, přečetli jsme si také pověsti z českých hradů a zmínili ctnosti středověkých rytířů.

Jsem ráda, že zbroj vydržela, i když než si ji děti odnesly domů, obdržela pár šrámů. Děti, které se účastnily, pracovaly s chutí a měly spoustu nápadů.

Bc. Krausová Daniela

Středověký hrad

foto: Facebook ZŠ Moravany

Strípky z prvního stupně

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Halloween v naší škole

Pro děti z 1.st. byla dopoledne připravena **Halloweenská stezka**, na které se mohly dozvědět spoustu nových informací nejen o Halloweenu, ale i o „našich“ **Dušičkách**.

Za zdolání stezky získaly malou odměnu. To ale nebylo zdaleka vše. Odměňovali jsme i strašidelně nastrojené děti v maskách a kostýmech. Někteří si dali velikou práci a tímto **děkujeme i rodičům** za vzornou přípravu na tento den. Odpoledne následovala **devátáky** vzorně připravená

Halloweenská party, na kterou dorazilo více než 50 dětí. Dle jejich reakcí, bouřlivého tance a radostných výkřiků usuzujeme, že si akci užili a budeme se těšit i na příští rok.

Dovolte nám ještě poděkovat všem, kteří se zúčastnili výstavy dýní a přispěli tímto ke krásné výzdobě naší školy.

*Mgr. Pavlína Horčíčková
Bc. Daniela Krausová*

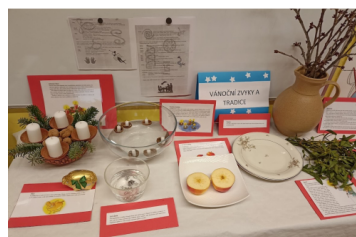

foto: Facebook ZŠ Moravany

Vánoční jarmark

Letošní Vánoční jarmark na naší škole připadl snad i symbolicky na 1. prosince a konal se stejně jako ten minulý, na budově 1. stupně. Návštěvníky přivítal hned u vchodu stánek s uzenými

klobáskami a párky, v přízemí pak **nabídka** výborných **zákusků paní Stoklasové a Macháčkové**, v jejichž sousedství si mohli zakoupit kvalitní a chutné produkty **ZD Rosice**. V patře budovy pak následoval stánky se šperky, vánočními dekoracemi, perníčky, háčkovanými hračkami, malovanými obrázky, textiliemi a dalším regionálním zbožím s vánočními motivy. Ve **trídách**, kde **byly dílničky**, děti zdobily perníčky, vyráběly svíčky ze včelího vosku či svícny z cédeček. K vidění byla

i 3D tiskárna, kde nadšení programátoři z 9.A tiskli přívěsky ke klíčům s logem školy.

Součástí jarmarku se stala **výstava s betlémy**, které ochotně zapůjčili učitelé, rodiče i zástupci z veřejnosti. Velké poděkování proto patří **panu Sýkorovi** z Jihlavy, který prostřednictvím svého **vnučka Tobiáška z 1. třídy zapůjčil celkem 4 krásné, vlastnoručně vyrobené betlémy**. Rodiče a návštěvníci si také mohli zakoupit přímo od žáků jejich úžasné „hand-made“ výrobky a dekorace. Během odpoledne se

také konala **2 pěvecká vánoční vystoupení žáků pod vedením pana učitele Martina Berana a paní učitelky Kateřiny Horákové**. Kdo pak zatoužil po teplém čaji či kávě, mohl se usadit ve školní jídelně, která nabízela i další chutné občerstvení. Za organizaci celé akce patří dík všem učitelům, prodejcům a rodičům, zvláště díky patří hlavnímu organizátorce, paní asistentce Zdence Žaloudkové a především dětem, které se s nadšením na akci podílely.

Vedení školy

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

27. 3. 2024 na 1. stupni naší školy proběhly **velikonoční dílničky**. Děti si na nich vyráběly závěs na dveře z vrbového proutí, ptáčky z papíru a papírové kytičky, podtáček ze dřevíček ubrusovou metodou a přání. Všichni byli moc šikovní a výrobky se jim pod vedením šikovné paní lektorky, které tímto děkujeme, podařily. **Soutěže o nejkrásnější velikonoční kraslici** se zúčastnilo 29 dětí. Kraslice byly vystaveny ve školní jídelně, kde každý mohl hlasováním zvolit tu, která se mu líbí nejvíce.

Všechny kraslice byly opravdu moc hezké. Na **1. místě se umístil Tadeáš Ričl z 1. třídy** se svou perníkovou kraslicí. **Na 2. místě skončila Viky Hlavatá z 5. třídy a 3. místo získal Jakub Hlavatý ze 3. třídy**. Gratulujeme vítězům a všem ostatním děkujeme za účast.
Ing. Nada Jakubcová

Poznámka redakce - s nápadem pořádat velikonoční dílničky přišla paní učitelka Jakubcová, která k sobě přizvala zkušenou paní lektorku. Děti si tak domů mohly vyrobit pěkné velikonoční dekorace.

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Zahráli si na malé školáky - prvňáčci jim vyprávěli, co již ve škole zažili, na co se mohou od září těšit a co je tady nejvíce baví. **Přečetli jsme si poučný příběh o žraločí zátoce, tančili a vyrobili papírového žraloka.**

Na závěr jsme si prohlédli prostory školy, pozdravili známé kamarády a my tímto děkujeme za jejich návštěvu a přinesené dobroty.

Věříme, že se jim bude v naší škole líbit!

Mgr. Martina Medunová

Střípky z druhého stupně

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Dne 27. září žáci 8. ročníku v rámci **Dne evropských jazyků** navštívili **Evropský spolkový dům v Pardubicích**. Zde se na workshopech vedených rodilými mluvčími

seznamovali s evropskými jazyky jako je **francouzština** a **španělština** nebo si prohlubovali své znalosti v **angličtině** nebo **němčině**. Žáky program zaujal.

Ing. Naďa Jakubcová

Aktivity připravené ve čtyřech světových jazycích byly velmi pestré. Při návštěvě jsme se střídali ještě s jednou školou. Lektori vycházeli z toho, že většina dětí umí nejlépe **angličtinu**, proto byly úkoly v této části složitější - přiměřené očekávaným znalostem.

Lektorky **španělského** a **francouzského** jazyka využívaly **internacionalismů**, aby žáci a žákyně lépe pochopili význam. Dokonce spojily učení s pohybem, francouzské představování probíhalo s pomocí míče.

V případě **německého jazyka** se paní lektorka snažila zjistit povědomí o německých značkách, které jsou všeobecně známé.

Mgr. Jana Doležalová

Zámořské objevy

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Na přelomu ledna a února vytvářeli žáci **7. třídy lodní deníky** k tématu **objevných plaveb**. Byli rozděleni do 4 skupin. Následně si vylosovali, kam se vydají. Mohli obeplout **Afriku** a dostat se až do **Indie**, vyplout na západ jako **Kryštof Kolumbus** nebo **obeplout celou zeměkouli a dokázat, že je země kulatá**.

Do deníku zpracovali příčiny, technické předpoklady, životopisy mořeplavců, zápisky z plavby a důsledky. Nedílnou součástí byla i **mapa**, kterou

vybarvovali, zakreslovali průběh plavby a popisovali.

Každá skupina si také připravila krátkou scénku z plavby. V průběhu projektu pracovali s **digitálními** technologiemi, spolupracovali, komunikovali, vyhledávali a třídili informace. Propojily se předměty **dějepis, zeměpis a výtvarná výchova**. Výsledek své práce každá skupinka i se scénkou odprezentovala. Pobavili jsme se a také jsme se dozvěděli něco nového.

Mgr. Iva Kostelecká

Stavba pyramid

foto: Facebook ZŠ Moravany

Starověký Egypt

V průběhu ledna 2024 si žáci **6. třídy** zopakovali téma starověkého **Egypta**.

Byli rozděleni do 4 skupin. Každá skupina vytvořila svou **pyramidu**. Na stěny pyramidy zpracovali egyptskou společenskou pyramidu, významné panovníky, bohy a posvátná zvířata, mapu, pojmy a jednotky délky, převody, obvodů a obsahy trojúhelníku, čtverce a obdélníku.

Doprostřed pyramidy umístili sarkofág s mumii, kterou vyrobili.

Vyzkoušeli si i **psaní obrázkovým písmem**.

Skupiny si práci rozdělily, vyhledávaly informace, komunikovaly a spolupracovaly. Svou pyramidu každá skupinka představila spolužákům.

Ti zhodnotili, jak se jim stavba pyramid podařila.

A všem skupinám se to podařilo.

Mgr. Iva Kostelecká

Poznámka redakce - opět docházelo k podnětnému mezioborovému propojení ve výuce.

foto: Facebook ZŠ Moravany

Biosférické celky v 6.A

Během března 2024 se žáci **6. třídy seznámili s Biosférou**. Byli rozděleni do skupin. Každá skupina vytvořila svůj informační plakát na vylosovanou přírodní krajinu: a) tropické deštné lesy b) savany c) pouště a polopouště d) stepi a lesostepi e) subtropické

lesy a křoviny f) lesy mírného pásu g) tundra a lesotundra h) polární pustiny.

Žáci si práci rozdělili, vyhledávali informace, komunikovali a spolupracovali. Každá skupina měla za úkol zhodnotit organismy (rostlinstvo, živočišstvo, houby a mikroorganismy) a zaznamenat jejich rozmištnění do **slép mapy světa**. Svůj **informační plakát každá skupinka** představila spolužákům. Žáci se sebehodnotili a hodnotili i práci svých spolužáků. *Vojtěch Felcman*

Žáci **9. třídy** si zkusili v rámci hodin dějepisu založit ve skupinkách **politickou stranu**.

Vymysleli si název, znak, program a heslo. Výtvarně zpracovali plakát strany. Vzájemně si v rámci třídy strany představili. Některé strany a jejich program vzbudily živou diskuzi, proto jsme se rozhodli uspořádat školní volby na 2. stupni. Ty proběhly 22. února o velké přestávce. Některé strany volební přípravu rozhodně nepodcenily. Všem voličům

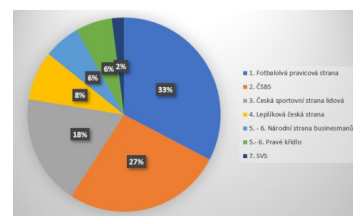

foto: Facebook ZŠ Moravany

děkujeme a vítězným stranám blahopřejeme.

Mgr. Iva Kostelecká

Fyzika v praxi - veličina síly pod drobnohledem

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Dne 30.10. 2023 se žáci **9.ročníku** vypravili na **Gymnázium Emila Holuba** v Holicích, kde v rámci projektu měli možnost strávit dopoledne měření **fyzikální veličiny síly** v různých podobách.

Změřili si na přístrojích **sílu a délku nádechu** bez zátěže a s fyzickou zátěží - běh. Změřili **sílu stisku** levé i pravé ruky, sílu potřebnou pro vlasu přetržení

vlasu a sílu potřebnou pro vytržení vlasu.

Shlédli **simulaci gravitační síly a třecí síly**.

Pokusy byly velice zajímavé a žáci si odnesli zajímavé poznatky z **oblasti fyziky aplikované na lidské tělo**.

Mgr. František Kelka

Virtuální cesta elektřiny

foto: Facebook ZŠ Moravany

4.1. 2024 se uskutečnila **virtuální prohlídka se skupinou ČEZ** - v rámci vyučování **9. A** v hodinách **základů ekologie**. Celou dobu je provázeli pan **Bořek** a paní **Dana**, kteří přednášku pojal i s trochou humoru. Žáci se dozvěděli, jak putuje energie k nim domů, a co obnáší práce dispečerů a elektromontérů, a také co

používají za nástroje nezbytné ke své práci. Žáci se dozvěděli mnoho informací, které většina z nich ani neznala, např. k čemu slouží červené koule na vodičích, proč jsou na stožárech izolanty nebo že ptákosed chrání ptáky před proudem. Zjistili, že stožáry mají přezdívkou, jako jsou jedle, kočka nebo soudek. Vysvětlili jim, komu mají zavolat, jestli jim doma spadne elektrické vedení a jak mají dále postupovat. Na konec proběhla **soutěž**, kterou vyhrál **Dan Rulík**, kterému gratuluji. Mně osobně se virtuální prohlídka moc líbila, přišla mi velmi poučná, jelikož spoustu věcí jsem vůbec neznala. Nejvíce mě zaujala práce **dispečerů**, kteří mohou ovládat napětí. Pro získání této pozice musí splnit psychotesty, které půlka uchazečů nezvládne. Také mě zaujaly transformátory, které dokáží transformovat napětí. Na závěr bych chtěla poděkovat za možnost zúčastnit se a samozřejmě lidem, kteří vše prezentovali.

Aneta Jiroutová, (9. A)

Cestovní kancelář Vás vítá!

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Dnes, v úterý 11. června, se o třetí vyučovací hodině uskutečnila **burza cestovních kancelářů**.

Tyto kanceláře byly připravovány žáky 9. třídy zhruba 2 měsíce v hodinách zeměpisu.

Žáci ve skupinkách vymysleli název své cestovní kanceláře, museli se domluvit na pořádaném zájezdu.

Jejich úkolem bylo zjistit možnosti ubytování, cestování, stravování, vytvořit kalkulaci zájezdu a také samotnou prezentaci.

V nabídce byly zájezdy rodinné, pro jednotlivce a i seniory.

Výběr destinací byl rozsáhlý, např. Spojené arabské emiráty, Francie, Brazílie, Mexiko.

Při prezentaci se chodbou linul zvuk z komunikace mezi prodejci a zákazníky.

Žáci využívali techniky k přehrání svých prezentací s fotkami.

Každý zájemce z druhého stupně mohl **hlasovat** a největší úspěch měla kancelář jménem cestovka **U Žabky** a kancelář **Mexiko**.

Příprava a tvorba kancelářů nás bavila a byla výbornou inspirací pro ostatní žáky.

žáci (9. A)

Šerpování 9. A

foto: Facebook ZŠ Moravany

Ve čtvrtek, dne 13.6. 2024 v odpoledních hodinách proběhlo slavnostní šerpování žáků **9. třídy** naší školy. Atmosféra celé akce byla velmi slavnostní díky prostorám **Moravského domu**, ozvučení, které zajistil žák **Kryštof Šrámek**, dále **díky organizátorům ze stran rodičů, manželům Kulhánkovým a dalším maminkám, které pomohly**

připravít výborné občerstvení.

Avizované překvapení žáků absolventů se velmi povedlo: svým programem dokázali obecnostu dobře bavit více než hodinu.

Věříme, že si svůj velký den užili oni i jejich blízcí.

Vedení školy

Nohejbal

foto: Facebook ZŠ Moravany

V pondělí 25.9.2023 se uskutečnil tradiční **nohejbalový turnaj trojic žáků základních škol Holicka**. Naše škola je každoročním účastníkem, a proto i letos jsme sestavili dva týmy a vyrazili se utkat o posty nejvyšší. Náš „A“ tým svoji skupinu vyhrál a naše „běčko“ ve druhé skupině skončilo bodově na 2.-4.místě. Bohužel v počtu vyhraných a prohraných bodů nakonec bralo až **místo čtvrté**.

Hoši tímto sehráli utkání o sedmé místo s týmem holické „Holubovky“, které dovedli

do vítězného konce a celkově skončili na **sedmém místě**. Náš „A“ tým si **skvěle vedl i v semifinále** a v samotném finále ho čekal nejlepší tým holické ZŠ Komenského, který byl tvořen hráči nohejbalového oddílu Sokola Holice.

BASKETBAL

Poslední školní den v roce 2023 proběhl již tradiční **basketbalový turnaj tříd 2.stupně naší školy**.

Jako vždy byla pravidla upravena tak, aby i mladší

žáci měli možnost vítězství nad staršími.

Nicméně i tak skončil turnaj **vítězstvím deváté třídy**, kterou v posledním utkání nejvíce potrápili nejmladší „šestáci“ a uhráli krásnou remízu **4:4**. Nejdůležitější bylo, že turnaj proběhl hladce a bez zranění.

Ing. František Mottl

Stolní tenis

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Ve čtvrtek 12.10.2023 jsme se zúčastnili okresního kola ve **stolním tenise**, které se konalo v městské sportovní hale v **Holicích**. Po skvělých výkonech našich reprezentantů na olympiádě regionu v červnu jsme čekali, jak si borci povedou i v měřítku celého okresu.

Naše očekávání se naplnilo, když **chlapci si odvezli bronzové medaile** a **dívky celou soutěž opanovaly a se zlatem přivezly i pohár pro vítěze** své kategorie. **Velký dík putuje za jejich trenéry moravského Sokola**, kteří

odvážejí skvělou práci s mládeží.

Složení družstev :
chlapci - **Šimon Šrámek, David Mužík, Robin Wich, Filip Teplý**
dívky - **Kateřina Dobrovolská, Helena Ostrovská, Kateřina Burešová**

Díky za vzornou „repre“.

Ing. František Mottl

Volejbal

foto: Facebook ZŠ Moravany

V pondělí 18. prosince se konal **Vánoční volejbalový turnaj v Holicích**. Za naši školu se zúčastnil tým dívek ve složení: **Kateřina Burešová, Kateřina Dobrovolská, Valerie Fibichová, Ella Kňavová, Natálie Králová, Helena Ostrovská, Kateřina Pavlišová a Natálie Velinská**.

Dívkám se podařilo porazit bez ztráty setu všechny dívčí týmy z Holic (gymnázium, ZŠ Komenského i ZŠ Holubova) a **celý turnaj vyhrály**. Blahopřejeme a děkujeme za skvělou reprezentaci naší školy.

Okresní kolo volejbalového turnaje

V pondělí 25. 3. 2024 se družstvo dívek ve složení: **Kateřina Burešová, Kateřina Dobrovolská, Dominika Dostálová, Eliška Hyksová, Ella Kňavová, Natálie Králová, Helena Ostrovská, Kateřina Pavlišová a Natálie Velinská** zúčastnilo **Okresního kola ve volejbale v Holicích**. Přihlášeno bylo 13 týmů, proto se základní část hrála ve skupinách. V naší skupině jsme **1 prohráli, 1 remizovali a 4 týmy jsme porazili**. To nám stačilo na 2. místo. V utkání

foto: Facebook ZŠ Moravany

o postup do finále jsme podlehly budoucímu vítězi celého turnaje ZŠ Staňkova. Nakonec jsme vybojovaly výhru nad ZŠ Polabiny 1 a skončily na nádherném **3. místě**. Týmu blahopřejeme za skvělý výkon a děkujeme za úspěšnou reprezentaci školy.
Mgr. Iva Kostelecká

Florbal

foto: Facebook ZŠ Moravany

Tak jako každým rokem se na podzim pořádají florbalové turnaje základních škol pardubického okresu. Jsou to již tradičně **nejpočetněji obsazené turnaje ve všech kategoriích** chlapců i dívek. Proto je těžké se prosadit po boku velkých škol, kde se tomuto sportu věnují žáci i ve sportovních oddílech.

Ve starší kategorii dívek (**8.-9.třída**) se naší škole nepodařilo tým sestavit pro malý počet hráček. **Chlapci** jsou ve větším zastoupení, a tak se na okrskovém kole v Holicích předvedli ve třech utkáních, kde

2x prohráli a 1x zvítězili.

Tento poměr však nestačil pro postup do kola okresního.

Kategori mladších (**6.-7.třída**) se představili chlapci i děvčata, a to na okresním kole v **Pardubicích** (nafukovací hala na Dukle). Kluci prohráli svoji skupinu, ale lepším poměrem branek neskončili poslední.

Jako poslední se v okresním kole se představily naše dívky a právě ony byly největším překvapením, když **dokázaly zvítězit ve své skupině**

po výhrách **3:2 nad „Benešovkou“**, **3:0 s „Resslovkou“** a **3:1 s Dubinou**. Finále již bylo, bohužel, nad jejich síly a prohrály s „fotbalovými“ Ohrazenicemi.

I tak je **stříbrná medaile** z okresního kola vynikajícím úspěchem. Reprezentantům všech kategorií děkují za bojovné srdce a sportovní vystupování.

;

Ing. František Mottl

XXIV. olympiáda žáků škol v Holicích

V prvním červnovém týdnu se uskutečnila tradiční **Olympiáda žáků škol v Holicích**. Probíhala od **3. do 7. června**.

V pondělí hrálo družstvo dívek **volejbal**.

Turnaj ve **fotbale** chlapců musel být kvůli nepříznivému počasí

přeložen na čtvrtek.

Ve volejbalu se dívkám podařilo obhájit **1. místo** a získat **1. zlatou medaili** pro naši školu.

V úterý opět soutěžilo družstvo dívek, tentokrát v **basketbalu**. Zvítězily v boji o **3. místo**.

Ve středu se v basketbalu chlapcům tolik nedařilo.

Čtvrtek nám opět přinesl **zlato díky fotbalistům**. Další **zlatou obhájila Kateřina Dobrovolská ve stolním tenise**.

Dařilo se i **Kateřině Burešové**,

kteří ve stejné disciplíně skončila na **3. místě**.

V tenisu, cyklistice a atletice se nám už tolik nedařilo.

Všem sportovcům, kteří reprezentovali naši školu děkujeme a blahopřejeme.

Mgr. Iva Kostecká

Ing. František Mottl

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Volejbal dívky: Kateřina Burešová, Kateřina Dobrovolská, Daniela Hyksová, Ella Kňavová, Natálie Králová, Helena Ostrovská, Kateřina Pavlišová, Natálie Velínská

Basketbal dívky: Kateřina Burešová, Kateřina Dobrovolská, Eliška Hyksová, Ella Kňavová, Natálie Králová, Kateřina Pavlišová, Natálie Velínská

Basketbal chlapci: Daniel Baláš, Martin Fibich, Tomáš Kubík, Jakub Kulhánek, Samuel Mikan, David Mužik, Kryštof

Pařízek, Michal Zrůst

Tenis: Kryštof Šrámek

Stolní tenis: Kateřina Burešová, Kateřina Dobrovolská, David Mužik

Cyklistika: Tomáš Dostál, Matěj Hlavatý

Fotbal: Daniel Baláš, Tomáš Kubík, Jakub Kulhánek, Lukáš Maršálek, Samuel Mikan, Kryštof Pařízek, Kryštof Šrámek, Filip Teplý, Jiří Vaněk

Atletika: Kateřina Burešová, Kateřina Dobrovolská, Eliška Hyksová, Natálie Králová, Kateřina Pavlišová, Daniel Baláš, Tomáš Kubík, Jakub Kulhánek, Samuel Mikan, David Mužik, Kryštof Pařízek, Jiří Vaněk

Mgr. Iva Kostecká
Ing. František Mottl

foto: Facebook ZŠ Moravany

V pátek, 12.4. se konal na hřišti v Moravanech velký svátek všech mladých fotbalistů: totiž **McDonald's Cup**.

foto: Facebook ZŠ Moravany

foto: Facebook ZŠ Moravany

Bylo nádherné počasí, skvělá atmosféra, zápasy si užili jak sportovci, tak i diváci, jejichž povzbuzování bylo slyšet nejen ve škole, ale i daleko v obci. Je zřejmé, že nás nejrozšířenější sport žije a to i v Moravanech.

Vedení školy

foto: Facebook ZŠ Moravany

Přátelský fotbalový zápas ve školní družině...

Stanislava Rulíková
Bc. Daniela Krausová

Hrošiáda

foto: Facebook ZŠ Moravany

Dnes, 14.5. 2024 hostila ZŠ Hrochův Týnec atlety z okolních základních škol při jarním kole již tradiční „**Hrošiády**“.

Závodu se zúčastnilo celkem 8 „základek“: ZŠ Hrochův Týnec, Moravany, Luže, Proseč, Dašice, Chroustovice a 2 školy ze Skutče.

Závodníci bojovali ve **sprintu, hodu do dálky, skoku z místa a s rozběhem a ve štafetě**.

Týmy byly ve věkové kategorii: **1. - 3. třída, 4.-5. třída, 6. -7. třída a 8. -9. třída**, vždy 2 hoši a 2 děvčata.

V nádherném slunečném dni vybojovali naši v kategorii **mladších žáků bronzové**

medaile. Však se také rvali jako lvi.

Ti starší se umístili na **8. místě**, což bylo dáno také tím, že tým byl doplněn opravdu až na poslední chvíli náhradními závodníky, kteří nastoupili ochotně za nemocné žáky. I oni ale závodili statečně a patří jim proto dík, vždyť každá škola vyslala své nejlepší sportovce.

Letošní ročník „Hrošiády“ byl **jubilejní**, celkem **30. v pořadí konání**.

K tomuto výročí pořadatelé pozvali legendu naší atletiky,

paní **Jarmilu Kratochvílovou, držitelku několika světových i českých rekordů v běhu**. Paní Kratochvílová poskytla rozhovor a kdo chtěl, mohl získat i její autogram.

Podařilo se nám také s ní domluvit besedu na naší škole v příštím školním roce. Budeme se tedy moc těšit. Poděkování patří pořadatelům tohoto atletického svátku, ZŠ Hrochův Týnec. Všem zúčastněným ještě jednou gratulujeme. Věříme, že si všichni krásný sportovní den v pohybu užili, a o to jde hlavně.

Mgr. Miroslava Filipi